C/2026/3236

2.7.2026

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2007/2/EY muuttamisesta unionin paikkatietoinfrastruktuurin perustamista koskevien tiettyjen vaatimusten yksinkertaistamiseksi

(COM(2025) 985 final – 2025/0393 (COD))

(C/2026/3236)

Esittelijä: **Anna SCHOEMAKERS**

Lainsäädäntömenettely	EU Law Tracker
Lausuntopyyntö	Euroopan parlamentti, 17.12.2025 neuvosto, 20.3.2026
Oikeusperusta	Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 192 artiklan 1 kohta ja 304 artikla
Euroopan komission asiakirjat	COM(2025) 985 final
Asiaan liittyvät kestävän kehityksen tavoitteet	tavoite 9 – kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja tavoite 11 – kestävät kaupungit ja yhteisöt tavoite 12 – vastuullista kuluttamista ja tuotantoa tavoite 16 – rauha, oikeus ja hyvä hallinto
Vastaava jaosto	”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö”
Hyväksyminen jaostossa	26.2.2026
Hyväksyminen täysistunnossa	18.3.2026
Täysistunnon numero	604
Äänestystulos (puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	203/1/2

1. SUOSITUKSET

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA (ETSK)

1.1 tukee EU:n kilpailukykyä, lainsäädännön yksinkertaistamista ja hallinnollisen taakan keventämistä koskevia tavoitteita ja katsoo, että saatavilla olevat, yhteentoimivat ja laadukkaat paikkatiedot ovat innovoinnin, talouden ja ilmastokestävyyden, näyttöön perustuvan päätöksenteon ja sisämarkkinoiden asianmukaisen toiminnan kannalta keskeisiä mahdollistavia tekijöitä ([1]).

([1]) Ks. perustelut, s. 1.

1.2 suhtautuu myönteisesti direktiivin 2007/2/EY (INSPIRE) ([2]) tarkistamiseen komission arvioinnin ja REFIT-arvioinnin tulosten mukaisesti ja suhtautuu myönteisesti ehdotettuihin muutoksiin, joilla pyritään yksinkertaistamaan velvoitteita, poistamaan vanhentuneita säännöksiä, vähentämään päällekkäisyyksiä ja nykyaikaistamaan hallintoa sekä säilyttämään samalla johdonmukaista ja yhdenmukaistettua eurooppalaista paikkatietoinfrastruktuuria koskeva perustavoite GreenData4All-aloitteessa ([3]).

1.3 kannattaa voimakkaasti tarkistetun INSPIRE-kehyksen mukauttamista horisontaaliseen EU:n datalainsäädäntöön, erityisesti avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annettuun direktiiviin (EU) 2019/1024 ([4]), ja suhtautuu myönteisesti päällekkäisten ja tarpeettomien säännösten poistamiseen oikeudellisen yhdenmukaisuuden, yhteentoimivuuden ja sääntelyn selkeyden varmistamiseksi unionin digitaalialan säännöstössä. ETSK katsoo, että tässä lähestymistavassa voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon kehitys kohti yhtenäistä eurooppalaista dataekosysteemiä rinnakkaisten tai hajanaisten alakohtaisten järjestelmien sijaan ([5]).

1.4 toistaa, että GreenData4All-aloitteessa käsitellyt tiedot eivät palvele ainoastaan ympäristöpolitiikkaa. Ympäristöä koskevat paikkatiedot ovat luonteeltaan rajatylittäviä ja monialaisia, ja ne muodostavat julkisen strategisen voimavaran monenlaisille jäsenvaltioiden ja unionin politiikoille, mukaan lukien ilmastonmuutokseen sopeutuminen, maatalous (esimerkiksi YMP), ilmanlaatu, avaruusohjelmat, katastrofiriskin vähentäminen, kansanterveys, aluesuunnittelu ja pelastuspalvelu. Nämä tiedot voivat tukea julkishallintoja, työmarkkinaosapuolia, kansalaisyhteiskunnan organisaatioita, yrityksiä, tutkijoita ja kansalaisia sekä ETSK:n lausuntoja ja toimintaa, kuten sen työtä EU:n yhteinen terveys -mallin ([6]) parissa. ETSK suhtautuukin myönteisesti jatkuvaan unionin tason lähestymistapaan, jolla edistetään koko standardoitua tiedon elinkaarta toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ([7]).

1.5 panee merkille, että komissio on toteuttanut merkityksellisen ja osallistavan sidosryhmien osallistumis- ja kuulemisprosessin, joka on johtanut myönteisiin ja käyttökelpoisiin tuloksiin, ja toteaa, että viranomaiset, tieteellisten tietojen käyttäjät, kansalaisyhteiskunnan organisaatiot, yksityishenkilöt ja muut sidosryhmät ovat ilmaisseet laajan tukensa direktiivin 2007/2/EY muuttamiselle ja yksinkertaistamiselle, mikä vahvistaa ehdotettujen muutosten legitiimiyttä ja käytännön merkitystä.

1.6 katsoo, että direktiivin 2007/2/EY 18 artiklassa olisi hyvä viitata nimenomaisesti työmarkkinaosapuoliin ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioihin. Vaikka epäsuorasti voidaan ymmärtää, että myös kansalaisyhteiskunta on mukana, konkreettisen viittauksen puuttuminen voi johtaa erilaisiin tulkintoihin ja harkinnanvaraiseen soveltamiseen jäsenvaltioiden tasolla, mikä voi heikentää johdonmukaista ja osallistavaa täytäntöönpanoa. Tämän lisäksi ETSK haluaa mieluiten olla kumppani monivuotisen työohjelman avulla toteutettavassa täytäntöönpanoprosessissa.

1.7 korostaa, että INSPIRE-kehyksen yksinkertaistamisen ja nykyaikaistamisen odotetaan tuottavan noin 12 miljoonan euron vuotuiset kustannussäästöt unionin uusimpien avointa dataa koskevien sääntöjen mukaisesti, mikä tekee tästä houkuttelevan osan ympäristöä koskevaa koontipakettia. Tarkistetussa lähestymistavassa pyritään vähentämään viranomaisille koituvia kuluja vaatimusten noudattamisesta karsimalla vaatimuksia ja varmistamalla yhdenmukaisuus nykyisen avointa dataa koskevan kehyksen kanssa, ja samalla helpotetaan julkisten ja yksityisten käyttäjien laajempaa ja tehokkaampaa pääsyä arvokkaisiin paikkatietoaineistoihin. Tämän odotetaan vahvistavan tietojen uudelleenkäyttöä, tukevan innovointia ja tehostavan politiikan täytäntöönpanoa useilla aloilla. ETSK kannattaa näitä aika- ja kustannussäästöjä ([8]).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/2/oj).

([3]) Ks. perustelut, s. 8/9.

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (uudelleenlaadittu) (EUVL L 172, 26.6.2019, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj).

([5]) Ks. perustelut, s. 4/5.

([6]) EUVL C, C/2026/16, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/16/oj.

([7]) Ks. perustelut, s. 3/6.

([8]) Ks. perustelut, s. 9/10.

1.8 toteaa, että ehdotus ei sisällä muutoksia unionin talousarviokehykseen ja että se esitetään siten, ettei siitä aiheudu talousarviovaikutuksia. ETSK suosittaa kuitenkin varmistamaan, että jäsenvaltiot saavat käyttöönsä asianmukaiset laitteistot ja ohjelmistot, jotta ne voivat käyttää samoja teknisiä standardeja ja menettelyjä ja siten varmistaa tietojen yhteentoimivuuden. Asianmukaisten valmiuksien kehittämiseen olisi kiinnitettävä jatkuvasti huomiota. Jäsenvaltioille olisi osoitettava tähän tarkoitukseen erillisiä määrärahoja erityisesti julkaistuihin standardeihin perustuvien tietojen validointia varten ([9]).

1.9 korostaa, että sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus edellyttää tulevaisuuteen suuntautuvaa päätöksentekoa, jossa otetaan erityisesti huomioon nykyisten päätösten pitkän aikavälin seuraukset tuleville sukupolville. Tämä periaate on erityisen merkityksellinen paikkatietojen haravoimisessa, käsittelyssä ja julkaisemisessa, koska tällaisia tietoja käytetään yhä enemmän sellaisten toimintapoliittisten valintojen tekemiseen, joilla on pysyviä ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Siirtyminen INSPIRE-direktiivistä tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavaan GreenData4All-kehykseen tarjoaakin tärkeän tilaisuuden jatkaa datavetoisen tulevaisuuden mahdollisten kielteisten seurausten arviointia ja lieventämistä. Vaikka sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus voi vaikuttaa laajalta käsitteeltä, sitä voidaan soveltaa suoraan tähän lainsäädäntöprosessiin.

1.10 huomauttaa, että sukupolvien väliseen oikeudenmukaisuuteen kuuluu vesi-, energia- ja maankäyttötietojen säilyttämisestä aiheutuvien haitallisten ympäristövaikutusten välttäminen. Lisäksi se kattaa sosiaaliset seuraukset, mukaan lukien ns. valkoisille alueille eristämisen tai yksinkertaisesti epätasa-arvoisen saatavuuden riskit. Tekoälyn tällä hetkellä tuntemattomia ja mahdollisia kielteisiä vaikutuksia ei myöskään tulisi jättää huomiotta, vaan niitä on käsiteltävä esimerkiksi asiantuntijakäyttäjien yhteisön avulla. Oikeudenmukaisuuteen perustuvalla yleisellä lähestymistavalla voidaan silloin varmistaa, että paikkatietoinfrastruktuuri pysyy kaikkien saatavilla ja hyödyllisenä kaikille henkilökohtaisista ominaisuuksista, taustasta tai yhteiskunnallisesta roolista tai asemasta riippumatta, keskeisenä osana oikeudenmukaista ja kestävää tiedonhallintakehystä, joka palvelee sekä nykyisiä että tulevia sukupolvia.

1.11 suosittaa painokkaasti, että tarkistetun INSPIRE-kehyksen täytäntöönpanoa täydennetään tehostetuilla toimilla sen varmistamiseksi, että eurooppalaiset paikkatiedot kerätään, säilytetään, käsitellään ja suojataan unionissa unionin lainkäyttövallan puitteissa noudattaen kaikilta osin unionin oikeutta sekä tietosuojanormeja, unionin strategista riippumattomuutta ja digitaalista häiriönsietokykyä koskevien tavoitteiden mukaisesti.

2. SELITTÄVÄT HUOMAUTUKSET

Suositusten 1.1, 1.2 ja 1.3 perustelut

2.1 Yksi Euroopan unionin yhteistyön kestävistä onnistumisista perustuu paikkatietojen jakamiseen ja yhteiskäyttöön. Yhteisten puitteiden luominen paikkatietojen keräämistä, hallintaa ja vaihtoa varten on mahdollistanut sen, että monet sidosryhmät – erityisesti viranomaiset sekä paikallisen, alueellisen, kansallisen ja EU-tason kansalaisyhteiskunnan organisaatiot – ovat voineet hoitaa tehtävänsä tehokkaammin sekä jäsenvaltioissa että yli valtioiden rajojen. Paikkatietojen avoimuus ja saatavuus on olennainen väline niihin perustuvan päätöksenteon seurannassa, suunnittelussa, arvioinnissa ja jatkuvassa parantamisessa. Ne tukevat näyttöön perustuvia politiikkoja ja parantavat hallinnollista tehokkuutta, avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta. Jäsenvaltiot eivät voi yksinään riittävällä tavalla varmistaa avoimien paikkatietojen kehittämistä, hallinnointia, hallintaa ja yhteentoimivuutta, jotta useat sidosryhmät voivat käyttää kyseisiä tietoja moniin tarkoituksiin koko Euroopan unionin alueella.

Suosituksen 1.4 perustelut

2.2 Paikkatietojen arvo liittyy yhä enemmän ilmastotoimiin, ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen, riskien ehkäisyyn ja tulvien, ilmansaasteiden, kuivuuden ja maastopalojen varhaisvaroitus- ja reagointijärjestelmiin. Avoimet paikkatiedot säilyvät erityisen tärkeinä sisämarkkinoiden vahvistamisen ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman täytäntöönpanon kannalta. Ehdotuksen laatiminen direktiivin 2007/2/EY muuttamiseksi aloitettiin jokin aika sitten, ja se

([9]) Ks. perustelut, s. 10.

lisättiin koontipakettiin vasta myöhemmin. Lisäämisestä ei aiheudu (ympäristö)vaikutuksia kyseisen direktiivin muuttamista koskevaan Euroopan komission ehdotukseen, ja ehdotus on täysin yhdenmukainen digitaalialan koontipaketin kanssa. Vaikka nimenomaan avointa datan jakamista varten ei ole olemassa yhtä ainoaa kestävän kehityksen tavoitetta, yleisesti tunnustetaan, että avoin ja yhteentoimiva data on välttämätön edellytys kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiselle kokonaisuudessaan. Luotettavat paikkatiedot tukevat edistymistä useissa tavoitteissa antamalla taustatietoa politiikan suunnitteluun, helpottamalla tulosten seurantaa ja mahdollistamalla laajamittaisen koordinoidun toiminnan.

Suositusten 1.5 ja 1.6 perustelut

2.3 Samalla jaetun datan käyttöä on ohjattava tiukasti yleisen edun mukaisesti. Tästä vastaavat jäsenvaltioiden hallitukset, ja kansalaisyhteiskunnalla on jatkossakin rooli yhteiskehittäjänä ja valvojana datan asianmukaisen käytön varmistamiseksi. ETSK kannattaa avointa dataa koskevaa unionin lähestymistapaa, jonka lähtökohtaisena periaatteena on se, että datan olisi edistettävä yhteistä hyvää ja tuettava kestävyystavoitteita. Samalla on tärkeää välttää naiiviutta ja pysyä tietoisena riskeistä, jotka liittyvät tietojen haravointiin sellaisen kaupallistamisen tarkoituksiin, joka voisi aiheuttaa ympäristön tilan heikkenemistä, luonnonvarojen liikakäyttöä, laitonta jätteiden sijoittamista tai metsäkatoa tai jota voitaisiin priorisoida muiden kuin läpinäkyvien kansainvälisten turvallisuussyiden tai sääntöjen vuoksi. ETSK ilmaisee jälleen kannattavansa täysin ehdotusta INSPIRE-direktiivin muuttamisesta GreenData4All-aloitteen mukaiseksi erityisesti jatkuvuuden varmistamiseksi.

Suositusten 1.7 ja 1.8 perustelut

2.4 ETSK suhtautuu myönteisesti siihen, että teknisten ja taloudellisten rasitteiden odotetaan vähenevän, mutta panee merkille, että erityisten rahoitusmekanismien perustaminen ei kuulu direktiiviin 2007/2/EY tehtävien muutosten soveltamisalaan. ETSK kannattaisi kuitenkin erillisten määrärahojen osoittamista jäsenvaltioiden käyttöön, jotta voidaan varmistaa tietojen mahdollisimman tehokas ja sujuva käyttö yhä datavetoisemmalla aikakaudella. Tämä on erityisen tärkeää, kun otetaan huomioon teknologian ja etenkin tekoälyalan nopea kehitys, mikä lisää entisestään korkealaatuisen ja yhteentoimivan datan kysyntää ja arvoa.

Suositusten 1.9, 1.10 ja 1.11 perustelut

2.5 Vaikka ehdotuksessa viitataan EU:n datasäädökseen (asetus (EU) 2023/2854) ([10]) ja yleiseen tietosuoja-asetukseen (asetus (EU) 2016/679) ([11]), siinä ei nimenomaisesti käsitellä tiedonhallintaan ja tiedon käyttöön liittyviä strategisia haasteita ja sukupolvien välisiä oikeudenmukaisuusnäkökohtia, joita nuoret ovat tuoneet esille. Aloitetta eteenpäin vietäessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota tietojen säilyttämiseen, myös sen energia- ja vesijalanjälkeen, ja Euroopan alueen datasuvereniteettia ja tietosuojaa koskeviin kysymyksiin. Vaikka nämä näkökohdat voivat jäädä direktiivin 2007/2/EY välittömän soveltamisalan ulkopuolelle, ETSK katsoo, että yhdessä nuorisonäkökulman kanssa ne liittyvät olennaisesti yleiseen tavoitteeseen varmistaa osallistavien, kestävien ja kaikkien saatavilla olevien eurooppalaisten paikkatietojen pitkän aikavälin hallinnointi, johon sisältyy myös ns. valkoisten alueiden poistaminen unionista. Näiden ulottuvuuksien käsitteleminen on olennaisen tärkeää, jotta luottamus Euroopan paikkatietoinfrastruktuuriin säilyy erityisesti nykyisessä geopoliittisessa, teknologisessa ja turvallisuustilanteessa.

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2854, annettu 13 päivänä joulukuuta 2023, datan oikeudenmukaista saatavuutta ja käyttöä koskevista yhdenmukaisista säännöistä ja asetuksen (EU) 2017/2394 ja direktiivin (EU) 2020/1828 muuttamisesta (datasäädös) (EUVL L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj).

([11]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

3. **EUROOPAN KOMISSION LAINSÄÄDÄNTÖEHDOTUKSEEN ESITETTÄVÄT MUUTOKSET**

Muutosehdotus 1

Lisätään uusi johdanto-osan kappale 14 direktiivin 2007/2/EY muuttamista koskevaan asiakirjaan COM(2025) 985 final

Liittyy suositukseen 1.11.

Komission ehdotus	ETSK:n muutosehdotus
	(14) Direktiivin 2007/2/EY soveltamisalaan kuuluvien paikkatietojen strategisen merkityksen vuoksi olisi varmistettava, että ne kerätään, säilytetään, käsitellään ja suojataan Euroopan maaperällä ja Euroopan lainkäyttövallan puitteissa. Tämä vahvistaa oikeusvarmuutta, lujittaa luottamusta julkisella sektorilla tapahtuvaan datan jakamiseen ja yhdenmukaistaa GreenData4All-kehyksen digitaalista suvereniteettia, kyberturvallisuutta ja strategista riippumattomuutta koskevien unionin tavoitteiden kanssa.

Perustelu

Nopeasti muuttuvan geopoliittisen tilanteen vuoksi on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota sijaintipaikkaan, hallintoon ja oikeudelliseen kehykseen, jonka mukaan eurooppalaista dataa hallitaan. ETSK korostaa, että tietosuoja, datan jakamista koskevat käytännöt ja hallintonormit vaihtelevat huomattavasti maailmanlaajuisilla lainkäyttöalueilla ja että unionin oikeudellinen kehys tarjoaa erityisen korkeatasoisen suojan henkilötiedoille*, julkisen sektorin tiedoille ja strategisille tiedoille.

ETSK katsookin olevan olennaisen tärkeää, että eurooppalaisia paikkatietoja hallinnoidaan ja hallitaan tavalla, jolla varmistetaan EU:n lainsäädännön ja normien jatkuva soveltaminen ja turvataan siten yleisen edun mukaiset tavoitteet, oikeusvarmuus ja strateginen riippumattomuus. *INSPIRE-direktiivi ja GreenData4All-aloite eivät kata henkilötietoja.

Muutosehdotus 2

Lisätään uusi johdanto-osan kappale 15 direktiivin 2007/2/EY muuttamista koskevaan asiakirjaan COM(2025) 985 final

Liittyy suositukseen 1.6.

Komission ehdotus	ETSK:n muutosehdotus
	(15) Muutetaan direktiivin 2007/2/EY 18 artiklaa seuraavasti: ***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nimitetään asianmukaiset, eri hallinnon tasot kattavat, rakenteet ja mekanismit koordinoimaan kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden sekä jäsenvaltioiden paikkatietoinfrastruktuureihin liittyvien tahojen asiaa koskevaa toimintaa.***

Perustelu

Tarkoituksena on lisätä 18 artiklaan nimenomainen viittaus kansalaisyhteiskunnan organisaatioihin, koska yleisen edun on edelleen tiukasti ohjattava jaettujen tietojen käyttöä. Tästä vastaavat jäsenvaltioiden hallitukset, ja kansalaisyhteiskunnalla on jatkossakin rooli yhteiskehittäjänä ja valvojana pyrittäessä varmistamaan datan asianmukainen käyttö. ETSK kannattaa avointa dataa koskevaa unionin lähestymistapaa, jonka lähtökohtaisena periaatteena on, että datan olisi edistettävä yhteistä

hyvää ja tuettava kestävyystavoitteita. Samalla on tärkeää välttää naiiviutta ja pysyä tietoisena riskeistä, jotka liittyvät tietojen haravointiin sellaisen kaupallistamisen tarkoituksiin, joka voisi johtaa ympäristön tilan heikkenemiseen, luonnonvarojen liikakäyttöön, laittomaan jätteiden sijoittamiseen tai metsäkatoon tai jota voitaisiin priorisoida läpinäkymättömien (kansainväliseen) turvallisuuteen liittyvien syiden tai sääntöjen vuoksi. ETSK ilmaisee jälleen kannattavansa täysin ehdotusta INSPIRE-direktiivin muuttamisesta GreenData4All-aloitteen mukaiseksi erityisesti jatkuvuuden varmistamiseksi.

Muutosehdotus 3

Lisätään uusi johdanto-osan kappale 21 direktiivin 2007/2/EY muuttamista koskevaan asiakirjaan COM(2025) 985 final

Liittyy suosituksiin 1.9 ja 1.10.

Komission ehdotus	ETSK:n muutosehdotus
	Sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus edellyttää tulevaisuuteen suuntautuvaa päätöksentekoa, jossa otetaan erityisesti huomioon nykyisten päätösten pitkän aikavälin seuraukset tuleville sukupolville. Näitä ovat muun muassa ympäristövaikutukset, sosiaaliset seuraukset ja toistaiseksi tuntemattomat vaikutukset, joita tekoälyn roolista paikkatietojen tuottamisprosessissa voi aiheutua. Tämä periaate on erityisen merkityksellinen paikkatietojen haravoimisessa, käsittelyssä ja julkaisemisessa, koska tällaisia tietoja käytetään yhä enemmän sellaisten toimintapoliittisten valintojen tekemiseen, joilla on pysyviä ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Siirtyminen INSPIRE-direktiivistä tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavaan GreenData4All-kehykseen tarjoaakin tärkeän tilaisuuden jatkaa datavetoisen tulevaisuuden mahdollisten kielteisten seurausten arviointia ja lieventämistä.

Perustelu

Vaikka sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus voi vaikuttaa laajalta käsitteeltä, sitä voidaan soveltaa suoraan tähän lainsäädäntöprosessiin. Siihen kuuluu vesi-, energia- ja maankäyttötietojen säilyttämisestä aiheutuvien haitallisten ympäristövaikutusten välttäminen. Lisäksi se kattaa sosiaaliset seuraukset, mukaan lukien ns. valkoisille alueille eristämisen tai yksinkertaisesti epätasa-arvoisen saatavuuden riskit. Tekoälyn tällä hetkellä tuntemattomia ja mahdollisia kielteisiä vaikutuksia ei myöskään tulisi jättää huomiotta, vaan niitä on käsiteltävä esimerkiksi asiantuntijakäyttäjien yhteisön avulla. Oikeudenmukaisuuteen perustuvalla yleisellä lähestymistavalla voidaan sen jälkeen varmistaa, että paikkatietoinfrastruktuuri pysyy kaikkien saatavilla ja hyödyllisenä kaikille henkilökohtaisista ominaisuuksista, taustasta tai yhteiskunnallisesta roolista tai asemasta riippumatta, keskeisenä osana oikeudenmukaista ja kestävää tiedonhallintakehystä, joka palvelee sekä nykyisiä että tulevia sukupolvia.

Muutosehdotus 4

Lisätään uusi 1 artiklan 11 kohta direktiivin 2007/2/EY muuttamista koskevaan asiakirjaan COM(2025) 985 final

Liittyy suositukseen 1.6.

Komission ehdotus	ETSK:n muutosehdotus
	Muutetaan 18 artiklaa seuraavasti: ***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nimitetään asianmukaiset, eri hallinnon tasot kattavat, rakenteet ja mekanismit koordinoimaan kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden sekä jäsenvaltioiden paikkatietoinfrastruktuureihin liittyvien tahojen asiaa koskevaa toimintaa.***

Perustelu

Tarkoituksena on lisätä 18 artiklaan nimenomainen viittaus kansalaisyhteiskunnan organisaatioihin, koska yleisen edun on edelleen tiukasti ohjattava jaettujen tietojen käyttöä. Tästä vastaavat jäsenvaltioiden hallitukset, ja kansalaisyhteiskunnalla on jatkossakin rooli yhteiskehittäjänä ja valvojana pyrittäessä varmistamaan datan asianmukainen käyttö. ETSK kannattaa avointa dataa koskevaa unionin lähestymistapaa, jonka lähtökohtaisena periaatteena on, että datan olisi edistettävä yhteistä hyvää ja tuettava kestävyystavoitteita. Samalla on tärkeää välttää naiiviutta ja pysyä tietoisena riskeistä, jotka liittyvät tietojen haravointiin sellaisen kaupallistamisen tarkoituksiin, joka voisi johtaa ympäristön tilan heikkenemiseen, luonnonvarojen liikakäyttöön, laittomaan jätteiden sijoittamiseen tai metsäkatoon tai jota voitaisiin priorisoida läpinäkymättömien (kansainväliseen) turvallisuuteen liittyvien syiden tai sääntöjen vuoksi. ETSK ilmaisee jälleen kannattavansa täysin ehdotusta INSPIRE-direktiivin muuttamisesta GreenData4All-aloitteen mukaiseksi erityisesti jatkuvuuden varmistamiseksi.

Bryssel 18. maaliskuuta 2026.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Séamus BOLAND